

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 102 (2664) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 május 6

Ujabb kormányválság várható Angliában az iraki események miatt

Általános mozgósítást rendelt el az iraki kormány. A transzjordániai arab csapatok csatlakoztak az iraki csapatokhoz. Meghíusult az angolok újabb partraszállási kísérlete

Macuoka mondotta: Japán hadbalép a tengelyhatalmak oldalán, ha Amerika beavatkozik

Bukarestből jelentik (NTI): A bagdadi rövidhullámu rádióállomás jelenti, hogy a transzjordániai arab csapatok csatlakoztak az iraki csapatokhoz.

Newyorkból jelentik (NTI): Itt úgy tudják, hogy Egyiptom és Törökország felajánlották a közvetítést Irak és Nagybritannia közt. Az Associated Press jelentése szerint az angolok előfeltétele az, hogy az iraki csapatokat vonják vissza a repülő-támaszpontokról.

Mint az NST. jelenti, a bagdadi kormány kereken elutasította a török közvetítést.

Teheránból jelentik (NTI): Irán és Törökország közt kicserélték a határbiztonsági megállapodásról szóló okmányokat. Az 1937-ben kötött török-irán szerződés alapján kiküldött bizottság készítette el az erről szóló egyezményt, amelyet a két kormány nemrég fogadott el.

BÁTRAN KÜZDENEK AZ IRAKI CSAPATOK

Beirutból jelentik (NTI): Irakból érkezett jelentések cáfolják, hogy Basra kikötője angol kezekbe jutott volna. Basrát iraki csapatok tartják megszállva és az angolok partraszállási kísérlete nem sikerült. Más jelentések szerint az angolok Haifába szállítottak háromezer katonát, hogy Irakba vigyék. Az iraki hadvezetőségnek nagy gondot okoz a lőszerhiány, tekintettel arra, hogy az angolok óvatosságból már hosszabb ideje csak nagyon kevés lőszerrel szállítottak Iraknak. A lőszerhiányra való tekintettel az iraki hadsereg főparancsnoka megtiltotta, hogy repülőkre kézfegyverrel tüzeljenek.

Berlinből jelentik (NTI): Az iraki eseményekkel kapcsolatban a Wilhelmstrassen kijelentették, hogy az eddig beérkezett jelentés szerint az iraki csapatok bátran küzdenek és már számos sikert értek el. Berlinben nagy figyelemmel kísérik az eseményeket, de az esetleges német segítségnyújtásra vonatkozó kérdésre kijelentették, hogy erről még nem nyilatkozhatnak. Arra a kérdésre, hogy Törökország miként ítéli meg az eseményeket, azt válaszolták, hogy e tekintetben még nem ismeretes a

török kormány állásfoglalása és a török sajtó magatartása sem elég világos még.

AZ EDDIGI EREDMÉNYEK A LEGVÉRMESEBB VÁRAKOZAST IS FELÜLMULJÁK

Rómából jelentik (Stefani): A lapok a hadműveletekkel kapcsolatban utalnak arra, hogy Kelet-Afrikában Ambo-Aladzsi szakaszán zsidók is résztvettek a harcban.

A Stampa hangsúlyozza annak különös jelentőségét, hogy a zsidók is résztvettek a háboruban a tengelyhatalmak ellen. Ennek a ténynek kü-

lönösen azokat kell meglepnie, akik még mindig nem ébredtek tudatára a zsidók kérdés teljes megoldása szükségességének. Anglia veresége maga után vonja az Angliával együttműködő zsidók kikapcsolását is. Irakban is zsidók igyekeznek zavart kelteni. Természetesen most már az arabok is kezdenek rájönni erre. Am: az iraki eseményeket illeti, az eddigi eredmények a legvérmesebb várakozást is felülmulják. A harc azonban nagyon kemény lesz. Ennek mindentűt visszahatása lesz mert a főbbi arcvonalon is Angliának állandó készenlétben kell állania.

Fokozódik az izgalom Palesztina arab lakossága között

Beirutból jelentik (NTI): A palesztinai arab lakosság között egyre nagyobb az izgalom. Jeruzsálemből érkezett jelentés elmondja, hogy Kézépalesztinában megtámadták az angol katonákat. Délpalesztinában is történtek összetűzések.

A NST. jelentése szerint az iraki hadszíntérről csak szórványosan érkeznek hírek. Megállapítható, hogy a brit csapatok egyelőre igen hátrányos helyzetben vannak és a bagdadi kormánynak jelentős előnye van. Az angolok bombáztak iraki városokat is, hogy aláássák a lakosság erkölcsi ellenállását. Az iraki városokban élő nagyszámu afgán jelentkezett az iraki hadseregbe.

Egyiptomi kormánynyilatkozat az iraki eseményekről

Berlinből jelentik: (B. T.) Bagdadi jelentés szerint az iraki kormány elrendelte az általános mozgósítást. Irak valamennyi fegyvernemének tartalékost azonnali bevonulásra szólították fel. A kormány újabb intézkedéseket is hozott az angol ügynökök működésének megállítására.

Berlinből jelentik: (NTI) Mint Bagdadból jelentik, a hétfői iraki hadije-

mentés így hangzik: Habbaniyát tábori tüzsergünk erős tűz alá vette, aminek következtében a repülő berendezésekben súlyos károk keletkeztek. Az iraki légierő több feladatú repülést hajtott végre. Az iraki rendőrség megszállotta a Szamarra közelében fekvő Kissur angol állomást, hatalmába kerítve a rádióállomást.

Ennek során elfogták a rádió igazgatóját és négy angol tisztviselőjét. A

rasidi tábor vasárnapi bombázása folytán súlyos károk keletkeztek.

Kairóból jelentik: (Reuter) Egyiptom miniszterelnöke hétfő esti nyilatkozatában többek között a következőket jelentette ki:

Az iraki hatóságok bizonyára tudatában vannak a súlyos felelősségnek, mely e válságos körülmények között rájuk hárul. Őszintén reméljük, hogy a jelenlegi viszonyból mindkét fél kedvező megoldáshoz fog jutni, amely helyreállítja Irak békéjét és nyugalomát s hogy a háboru nem fog kiterjedni a világnak ebben a részében.

HARCBA VETIK IRAK ELLEN A PALESZTINAI ZSIDÓKAT

Ankarából jelentik: (NTI) Jeruzsálemi jelentés szerint Jeruzsálemben 20-30 évig elrendelték minden zsidó bevonulását, hogy harcba vehessék őket Irak ellen. Állítólag már eddig is 8000 zsidó szolgál az angol hadseregben.

PAPEN REPÜLŐGÉPE INDULÁSRÁ KÉSZEN ÁLL

Berlinből jelentik: (NTI) Mint Bagdadból jelentik, a jele karra mutatnak, hogy az iraki kormány újból fel szándékozik venni Németországgal a diplomáciai kapcsolatokat.

Az Esti Ujság írja: Az iraki események rendkívüli kínos benyomást keltenek Londonban. Az angol sajtó szombatig egy szót sem írt az iraki eseményekről.

Londonban most már arra számítanak, hogy az iraki események újabb kormányválságot robbantanak ki. A két angol miniszter kilépése tehát nem oldotta meg a kormányválság kérdését.

Papen repülőgépe készenáll a tempelhofi repülőtéren. Úgy tudják, hogy Papen tárgyalásai még nem értek véget.

Az angol-iraki viszály elmélyülése nagy megdöbbenést keltett Washingtonban. A Közelkeleten és Középkeleten felszólították az amerikai állampolgárokat, hogy utazzanak el.

Nagyváradon rendezik meg június első napjaiban országos nagytáborozásukat a magyar tűzharcosok

A Magyar Tűzharcos Szövetség nagyváradai Főcsoportja hétfőn este tartotta meg Vitán Zoltán vezető-tiszt bajtárs elnöklétével a havi választmányi ülését. Ezen az ülésen a bajtársakat közlő érdeklő, számos igen érdekes ügyet vitattak meg a tűzharcosok.

Elhatározták a bajtársak, hogy ezen a havi választmányi üléseiket mindenkor a hó 2-ik napján, fegyelmi bizottsági üléseiket pedig minden hó ötödikén tartják meg. Ezenkívül minden vasárnap bajtársi összejövetelt is rendeznek a tűzharcosok.

Nagy örömet keltett a tűzharcosok között Vitán bajtárs bejelentése, hogy a Szövetség elnöksége az idei országos nagytáborozást Nagyváradra engedélyezte. Ezt a táborozást, melyre az ország minden részéből előreláthatólag több ezren fognak résztvenni, a Tűzharcos Szövetség nagyváradai Főcsoportja június első és második napjára tűzte ki. A nagytáborozással a Tűzharcos Szövetség egybeköti zászlószentelési ünnepségét is, — mégpedig a társadalom legrészesebb rétegű bevonásával.

Az országos táborozással kapcsolatban a váradai főcsoport alábbi felhívással fordul a helyi magyar lakossághoz:

Felhívás tűzharcos elszállásolásra

A Magyar Tűzharcos Szövetség nagyváradai főcsoportja szeretettel felkéri Nagyvárad magyar polgárságát, hogy a június hó első napjaiban meg-tartandó országos tűzharcos táborozás idejére, tehát két vagy három éjszákára sziveskedjenek nélkülözhető lak-helyiségeiket szállás céljából a Szövet-ségnek Széchenyi épületben lévő szék-helyén bejelenteni és azokat ideérkező bajtársainkra annakidején fenti idő-tartamra rendelkezésre bocsájtani.

Ugy szintén a hétfői választmányi ülésen jelentette be Vitán vezetőtisz, hogy a felszabadult Szabadka környékén bizonyos előfeltételek mellett a tűzharcosok bevetett földbirtokhoz juthatnak.

Földhöz juttatják Szabadka környékén az érdemes tűzharcosokat

Szabadka és a Bácska felszabadulása így új életlehetőséget nyit a magyar tűzharcos számára. Délvidékünkön ugyanis számos kis telepesbirtokot hasított ki a jugoszláv kormányzat régi magyar birtokokból olyan dobrovöljácok számára, akiket a településekre alkalmasnak tartott szerbe-sítő politikája szempontjából.

A dobrovöljácoknak nevezett szerb telepek jórésze mint csebnik szerepelt le az elmúlt hetekben a Délvidék visszatérése előtt, s miután honvédségünk bevonulása után nem tartotta tanácsosnak ottmaradását telepes birtokain, — gazdátlanul hagyta azokat. E gazdátlan, de nagyrészt már bevetett dobrovöljác telepeket Ohajtja most a visszazárt magyar uralom arra érdemes tűzharcosok kezelésébe át-adni.

A Tűzharcos Szövetség Nagyváradai Főcsoportja erre való tekintettel fel-hívja a nagyváradai és biharmegyei bajtársakat akik ilyen földekre Szabadka környékén igényt tartanak, hogy jelentkezzenek összeírás végett a Tűzharcos Szövetség Széchenyi épü-letben lévő székelyén. Az összeírás-nál legalább négy gyermekes, vagyent-lan földműves, leigazolt bajtársak-jönnek tekintetbe s a birtokbáhelye-zés még ebben az évben megtörténik.

Fontos kérdésekben tárgyalta Budapestén a polgármester

Nagyvárad. Saját tud. A polgármester tegnap érkezett haza Budapestre, ahol fontos kérdésekben tárgyalta a különböző miniszteriumokban.

A polgármester budapesti útjáról a következőkben nyilatkozott:

— Utam legfontosabb célja a honvédelmi hadapród iskola részére átadandó terület ügyének végleges tisztázása. Ezen ügyben sikeres eredményt tárgyaltam a honvédelmi és a belügyminiszteriumban. Ebben az ügyben rendkívüli közgyűlést hívunk össze 8-án, csütörtökön délután, ahol beszámolok utam eredményéről, mikor is a törvényhatósági bizottság véglegesen megállapítja az átadás feltételeit.

— Targyaltam ezenkívül a honvédelmi miniszterium más, a várost érdeklő ingatlanok sorsáról is.

— A városi költségvetés egy példányát felvittem a belügyminiszteriumhoz előzetes tanulmányozás céljából.

A költségvetés jóváhagyása ügyében le fog érkezni a hó közepén a belügyminiszteriumból dr. Sass Elemér miniszteri osztályfőnök és több magasrangú miniszteri főtisztviselő. Jóváhagyta a belügyminiszter 2 városi fogalmazási állás szervezését, a 3 közig. gyakornok helyett, amelyekre nem kaptunk pályázót.

— A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban megszürettem az iparos tanonciskola befejezési munkálatait, tárgyaltam a zeneiskola ügyében és megbeszélést folytattam a Kormányzó Ur képeinek megfestése tekintetében.

— Az árkormány bizottságnál keresztül vittem a házi szemét szállítási tarifa továbbá a strand fürdő tarifa sürgős elintézését és megszürettem a villamos áramdíj ügyét is, amelynek megállapítása tudvalevőleg a legújabb rendelet szerint az iparügyi miniszterium és az árkormánybizottság hatáskörébe tartozik.

Rendkívüli közgyűlést tart csütörtökön a város

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága csütörtökön rendkívüli közgyűlésre ül össze, amelyre a főispán az alábbi meghívót bocsátotta ki:

Nagyvárad thj. város törvényhatósági bizottságát 1941. évi május hó 8-ik napján (csütörtökön) délután 6^{1/2} órakor a városháza közgyűlési termében tartandó rendkívüli közgyűlésre összehívom.

A közgyűlés egyetlen tárgya: A város által a m. kir. honvéd kincstár

részére a hadapródiskola kibővítése céljára átadandó terület végleges kijelölése és átadása, valamint az átadás feltételeinek megállapítása a város polgármestere által Budapestén történt miniszterközi tárgyalások eredménye alapján.

Felkérem a törvényhatósági bizottság igen tisztelt tagjait, hogy a közgyűlésen megjelenni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1941. május 5.

Dr. Hlatky Endre s. k. főispán.

Szent László ünnepély a Szigligeti Színházban

A nagyváradai Szigligeti Színház kapui vasárnap délelőtt ritka ünnepi alkalomra nyílnak meg. Ekkor ünnepeli a város alapítójának, Szent László emléket s a székelyházi ünnepségek után déli fél 12 órakor a Szigligeti Színházban lesz díszelőadás, amely magasnívójú műsorával sokáig emlékeztet marad. Az előadás iránt városszerte igen nagy érdeklődés mutatkozik, ami érthető is, mert hiszen ez alkalommal szerepel első ízben Nagyváradon Sik Sándor, az országos nevű papköltő, aki versiből fog felolvasni.

A Szigligeti Színházban május 11-én délelőtt fél 12 órai kezdettel rendezett Szent László diszünnpély műsora egyébként a következő:

1. Megnyitó, tartja dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó, helynök. 2. Szent László ének. Ismeretlen szerző műve 1674-től. Éneklő a Theologia és a Nagyvárad Magyar Dalkör egyesített énekkara. 3. Ünnepi beszéd, mondja Sik Sándor egyetemi tanár, papköltő. 4. A római katolikus egyháztanács javaslatát a Szent László Szobor Bizottság megalakítására vonatkozólag ismerteti dr. Cziffra Kálmán, az egyháztanács világi elnöke.

5. Angyalj üdvözet. Bach praeludium. Előadja J. Viraágh Ilus mozdulatművész, kíséri Pongrácz István zongoraművész. 6. Kodály Zoltán: Lengyel László. Népi játék. Éneklők és játszák a Szent Orsolya zárda növendékei. 7. Rachmaninoff: Elégia; De Falla: Spanyoltánc; Paganini: Boszorkánytánc. Előadja: Martzy Johanna hegedűművész, kíséri Pongrácz István zongoraművész. 8. Chopin (praeludium): Boldog Margit fohása. Előadja: J. Viraágh Ilus mozdulatművész; kíséri Pongrácz István zongoraművész. 9. Költeményiből előad: Sik Sándor. 10. Gluck induló: Szent László felajánlása. Előadja J. Virágh Ilus mozdulatművész, kíséri zongorán: Pongrácz István. 11. Kodály-Barzsenyi: A magyarokhoz. Négyszólamu kánon. — Előadja a Theologia és a Nagyvárad Magyar Dalkör egyesített énekkara. A korusokat András Ede országos kar-nagy, zerektanár vezényli.

A római katolikus püspökség a vasárnapi Szent László ünnepségre meghívta a város vezetését. A polgármester ártisította a püspökséget, hogy a szentmise, a körmenet és a színházban tartandó ünnepélyen részt vesz a városi főtisztviselőivel.

Összeült a református Konvent

Részvettek Erdély képviselői is

Budapestről jelentik: A Pest írja: a református egyetemes konvent ma összeült, hogy döntsön az időszéri kérdésekről. 23 év óta először vettek részt a konvent ülésén Erdély és a Királyhágó melléki képviselői.

Az erdélyi egyházkerület részéről Várhelyi János püspök, Tavasz Sándor püspökhelyettes, Teleki Artúr gróf, Bánffy György báró, Bethlen István gróf főgondnok. A Királyhágó melléki részek követeként Sulyok István püspök és Thury Kálmán dr. főgondnok, a nagyváradai ítélőtábla elnöke jelent meg. Ravasz László püspök imája után dr. Balogh Jenő főgondnok megemlékezett arról a fokozatos folyamatról, amelynek következtében a leszakított országrészek közül már a negyedik térvissza. Hálás elismeréssel szólt a hős honvédekről, majd különös melegséggel köszöntötte az erdélyi és a Királyhágó melléki kiküldötteket.

Vasárnap keresztelik meg Orbán István szabómester tizennegyedik gyermekét

Ünnepségek a régi református templomban

Nagyvárad. Saját tud. Május 11-én, Anyák napján a debreceni Református Kollégium Kántus énekötöse egész napos körműködésével a nagyváradai régi református templomban ünnepségek lesznek. Délután fél 6 órai kezdettel vallásos ünnepély lesz a következő műsorral: Megnyitó beszédet mond: Rápolthy László. Énekel a Debreceni Kollégiumi Kántus Énekötöse. Anyák napján címen előadást tart: Török Imre. Hegedűszóló; előadja: Rápolthy László, kíséri: Szalay Sándor. Szaval: Lukács Gyula. Énekel a Kollégiumi Kántus Szaval: Taricska Zoltán. Helybeli ifjúság számai. Dr. Szabó Lajos lelkész záróbeszéde. Szózat. A délelőtti istentiszteleten keresztelik meg dr. Szabó Lajos lelkész Orbán István szabómester tizennegyedik gyermekét. A keresztelőlői tisztséget a Réti Női és Leányzövetség vállalta magára. Az újszülöttnak a Kormányzó Ut Ófőméltósága is ajándékot küldött. Keresztelő alatt adják át a város és a volt Magyar Párt ajándékát is. Egyébként az egész napos konferencián befolyó összes adományokat a sokgyermekes családok segélyezésére fordítják.

Véglegesen megalakult a német-barát görög kormány

sztanbulból jelentik: (NT) Ideérkezett jelentés szerint megalakult az új görög kormány, melynek elnöke Kolacoglu tábornok. A kormányban több tábornok, továbbá egy tengerész-tiszt és egy gazdasági szakember kapott tárcát. Valamennyien régebbi idők óta hívei a német-görög együttműködésnek.

Macuoka feltűnő nyilatkozata a hármasszövetségről

Mi tekinthető Japán hadbalépése szempontjából háborús cselekménynek

Rómából jelentik (MTI): A *Popolo di Roma* távolkeleti tudósítójának jelentése szerint Macuoka külügyminiszter a háromhatalmi egyezményvel kapcsolatban többek közt a következőket mondta:

— Japán azért kötötte meg a tengelyhatalmakkal a szövetséget, hogy az Egyesült Államokai ígéretet a háborútól. Következésképpen: ha az Egyesült Államok háborút indítana a tengelyhatalmak ellen, Japán becsületbeli kötelességből kénytelen lenne az Egyesült Államok ellen hadat ütni.

Amerikai újságírók kérdést intéztek a külügyminiszterhez arra vonatkozólag, hogy amennyiben amerikai hajókaravánok hajói harcra kényszerülnek a tengelyhatalmak hajóival, az is háborús cselekménynek számítana-e Japán szempontjából.

Macuoka erre a kérdésre „igen”-nel válaszolt.

ANGLIA HADÁSZATI SZEMPONTBÓL MÁR ELVESZTETTE A HÁBORÚT

Washingtonból jelentik (NTI): A kongresszus alsóházában annak a törvényjavaslatainak tárgyalásánál, amely felhatalmazza az elnököt, hogy az Egyesült Államokban levő idegen hajókat lefoglalassa és azokat Anglia rendelkezésére bocsássa, a javaslat ellenzői kijelentették, hogy a kormány ilyen lépéssel háborús cselekményt követne el. Fish köztársaság-párti képviselő kijelentette, hogy ez gangster-eljárás és a nemzetközi jog ellen elkövetett sértés lenne.

Washingtonból jelentik: (NTI) A fehérhához közelálló két politikus kijelentése szerint Washingtonban számolnak azzal, hogy Anglia elvesztte a Földközi tengert, Washingtonban úgy vélekednek, hogy legfeljebb két hónap múlva kell következnie az Egyesült Államok tevékeny beavatkozásának.

A Washington Post szerint Anglia nem fogja tudni tartani Gibraltárt. Az is teljesen kilátástalan, hogy az Egyesült Államok meg tudja menteni az angol szigetet, éppen ezért az Egyesült Államok számára legfeljebb Észak-Amerika és Anglia közötti életvonal nyitva tartása jöhet szóba.

A Newyork Post megállapítja, hogy

hadászati szempontból Anglia már el is veszítette a háborút és már csak azért tartja magát, mert Amerika segítségét várja és mert reméli, hogy Amerika beavatkozása még döntő fordulatot hozhat.

A lap vezércikkében felhívja Rooseveltet, hogy világosítsa fel a nemzetet az Atlanti-óceáni válságok helyzetéről.

Newyorkból jelentik: (NTI) George szenátor a szenátus külügyi bizottságának elnöke, az *Augusta Herald*hoz intézett levelében megállapítja, hogy a hajókisértek alkalmazása háborúhoz vezet és éppen ezért, miután ő, az amerikai ifjuságnak az európai harcokra való szállítása ellen van, az eljárást nem helyeselheti.

Hitler kancellár beszéde lezárta a háború szárazföldi szakaszát

Vichyből jelentik (MTI): Hitler beszédét Franciaországban nagy érdeklődéssel fogadták. Politikai körök a beszédet közvetlen és erőles válasznak tekintik Churchill legutóbbi kijelentéseire. Megjegyzik, hogy abban egyetlen célzás sem volt a béke lehetőségeire és Vichyben ebből arra következtetnek, hogy az elhangzott beszéd alapján Németország újabb gigászi erőfeszítésre lehet számítani. Egyhangú a vélemény, hogy Hitler ezzel a beszéddel lezárta a háború szárazföldi szakaszát és az iraki eseményekkel a háborúnak már a világ-részek közti szakasza kezdődik.

Rómából jelentik (MTI): Az olasz lapok részletesen foglalkoznak Hitler

beszédének magyarországi visszhangjával. A *Messaggero* szerint sok millió magyar hallgatta a beszédet, amely egész Magyarországon ószinte lelkesedést keltett. Különösen meghatotta a magyar közvéleményt a magyar hadsereg teljesítményének elismeréséről szóló rész. A legnagyobb lelkesedést azonban az a kijelentés keltette, amely Magyarországot jogos revíziós igényeit emelte ki. Miután Magyarország szétlépte a trianoni láncokat, a tengely oldalán részt akar venni az új Európa igazságos felépítésében.

Berlinből jelentik (MTI): A német lapok részletes budapesti jelentések alapján számolnak be a lelkesedéséről és háláról, amelyet Hitler beszéde, különösen az a rész, amelyben a szövetséges Magyarországról emlékezik meg, a magyar közvéleményben kiváltott. Közlük a lapok a beszéddel kapcsolatban kiadott hivatalos nyilatkozatot és részletesen idézik a magyar lapvéleményeket.

Több száz német repülőgép bombázta az éjszaka Angliát és Skóciát.

Berlinből jelentik: (NTI) Az angol léghaderő május hatodikára virradó éjjel több helyen berepült Dél- és Délnyugatnémetország fölé. Különböző helyeken, köztük ismert gyógyhelyeken robbanó és gyújtó bombákat dobtak le. Katonai kár nem keletkezett. Sok bomba szabad térségre esett. Az okozott kár nagyon csekély.

Amszterdamból jelentik: (NTI) Az angol rádió közli, hogy keddre virradó éjszaka német támadások érték Nyugat-skóciát és a Mersey folyó vidékét. A Nyugat-skócia ellen intézett támadás a rádió szerint elég heves volt. A továbbiakban közölte a rádió, hogy az északírországi Belfast környékét a német repülők ismét támadták, ez a támadás azonban nem volt olyan súlyos, mint az előző éjszakai.

Londonból jelentik: (Reuter) A légügyi és belbiztonságügyi miniszterium kedden délelőtt kiadott közleménye szerint az ellenséges légierő a keddre virradó éjjel nagyarányú támadást intézett Nagybritannia ellen. A támadások súlypontja a Clyde folyó part-

SHAMPOO
BIZALMI
CIKKI

A haj él, lélegzik — nem mindegy, hogy mivel ápoljuk.

Ha a gyomrot rosszul tápláljuk — beteg lesz, ha a haját helytelenül ápoljuk — elfakul, elveszti eredeti szép színét, fényét!

Új alkáliamentes minőségében az ELIDA KAMILLOFLOR special shampoo a legfőbbkétebb hajápolást nyújtja, mert összetétele egészen egyedülálló: a hegyi kamillavirág 70-szeres kivonata, melytől: a haj visszanyeri ragyogó fényét, könnyen fésülhetővé lesz és az ondulációt jól tartja! Mindenféle utánöblítés felesleges.

ELIDA
SPECIAL SHAMPOO
KAMILLOFLOR
SZÓKE HAJHOZ CSODÁLATOS

Sötét hajápolására:
ELIDA-BRUNETAFLOR
speciális shampoo
mely a tisztán növényi-eredetű Hequil-t tartalmazza.

vidéke ellen irányult, de támadták a Mersey folyó környékét és Észak-Írországot is. A Clyde partvidék ellen intézett támadás rendkívül heves volt és nagy károkat okozott. Többen életüket veszítették. A Mersey környékén is nagy károk keletkeztek. Az ellenséges repülők Kelet-, Északkelet- és Délnyugat-Anglia egyes vidékeire is dobtak bombákat.

Berlinből jelentik: (NTI) Német bombázók a Szudda-öbölben hétfő délután súlyosan megrongáltak egy tízezer tonnás angol cirkálót. Elsüllyesztettek még egy nagy tartályhajót és egy másikat megrongáltak. A német légi haderő több száz harcigéppel nagyméretű támadást hajtott végre Anglia és Skócia ellen. Óriási károk keletkeztek. Támadták még Közép- és Dél-Anglia ipari központjait és repülőtereit.

Bárdossy miniszterelnök fogadta londoni követünket

Bárdossy miniszterelnök hétfőn fogadta Barcza György londoni követünket, aki Lisszabonon át repülőgépen tért haza. A követ hosszabb jelentést tett.

Meghalt Pallavicini örgróf a Monarchia utolsó konstantinápolyi nagykövete

Budapestről jelentik: Az *Uj Nemzedék* írja: Pallavicini János örgróf, aki a Monarchia utolsó konstantinápolyi nagykövete volt, aki 1919 óta visszavonultan él pusztaradványi birtokán, 94 éves korában meghalt. Csütörtökön temetik a családi sírboltba.

Hősök koszorúja a Hősök emlékművén

Leirhatatlan lelkesedéssel fogadta Budapest népe a Délvidék felszabadítóit. — Virágosz hullott a katonákra a Hősök-terén

Budapest. A MOT jelenti: A Bácska és Délvidék visszaszerzésében résztvevő gyorshadtest egyik gépesített seregteste kedden reggel érkezett vissza a fővárosba. A gépesített csapatok bevonulásának útvonalát nemzetiszínű zászlókkal díszítették fel és tizezrek sorfalat fogadta a katonákat.

Az ünnepség fénypontja a Hősök terén zajlott le, ahol a hazatért csapatok parancsnoka koszorút helyezett a Hősök emlékművére. Erre az alkalomra a Hősök terét is feldíszítették nemzetiszínű zászlókkal és a Székesfőváros színeit viselő lobogókkal. A téren mintegy 50.000 ember helyezkedett el, hogy tanuja lehessen a Délvidék visszaszerzésében legelől járt gépesített seregtest, a páncélosok hazaérkezésének.

Negyed 10 órakor érkezett meg a gépesített seregtest egyik százada a Hősök terére és ott felsorakozott. Fél tíz után érkezett vitéz *Dálnoky* Miklós tábornok parancsnok, aki fogadta a páncélos díszszázad parancsnokának jelentését és ellépett a szá-

zad arcéle előtt, majd fogadta a tisztiküldöttség tisztelgését. Miközben a zenekar a Himnuszot játszotta, a parancsnok elhelyezte a koszorút a Hősök emlékművére.

A tulajdonképpeni ünnepség ezzel véget ért és a seregtest parancsnoka ismét fogadta a díszszázad és a tisztiküldöttség tisztelgését, majd az Aréna-út vonalában a Hősök tere közepén helyezkedett el törzskarával, hogy megszemlélje a Budapestre érkezett csapatok díszmenetét. Elől egy felderítő páncélos század haladt, azt követte a dandárparancsnok törzse, majd a híradó század után a harmadik, második és első gépkocsizó zászlóalj, a gépvontatású tüzérszázad és befejezésül a seregtest gépesített vonata.

Leirhatatlan lelkesedéssel fogadta a Hősök terén összegyűlt közönség a dicsőségesen hazatért katonaságot. Hullott a virág a hernyótalpak alá. Megható jelenetek játszódtak le, amikor az anyák felismerték fiaikat a bevonuló katonák közt és néhány száz virágot igyekeztek eléjük dobni.

Tejszövetkezeti központ létesül Nagyváradon a város tejellátására

A polgármester megígérte a város messzemenő támogatását. — Jelenleg sem mennyiségileg, sem minőségileg nem megfelelő a város tejellátása

(Nagyvárad.) Lapunk annakidején beszámolt arról, hogy az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ egyik kiküldöttje Nagyváradra jött és beható tanácskozással folytatott a polgármesterrel és a városi főispánnal a város tejellátása ügyében. Az OMTK kiküldöttje akkor úgy látta volna megalapozottnak egy Nagyváradon létesítendő tejközpont felállítását, ha a város tejellátását bizonyos egyedárusi joggal megkapná. Mivel azonban a földművelésügyi minisztérium Szeged város hasonló kérését nem hagyta jóvá, a további tárgyalások abbamaradtak.

Nagyvárad tejellátásának kérdése azonban egyre égetőbb lesz. Ma már általános a panasz, hogy a város tejellátásának csak egy részét tudják ellátni, de

a forgalomba hozott tej nagyrésze egyáltalán nem felel meg az egészségügyi kívánalmaknak. A környékbeli román falvak valószínűleg sportot üznek a tej felvizelésével.

Ugyanígy tesz a helybeli tejjgazdaságok egyrésze is. Dr. Heinrich Béla megyei és városi tisztifőorvos megállapítása szerint a város szükségletét jelentő normális mennyiségből 15 ezer liter tej hiányzik.

Szervezőbizottság alakult tagok gyűjtésére és a központ megszervezésére

Ezen a tarthatatlan helyzeten akar segíteni az a lelkes kis csapat, amely alig néhány hete mozgalmat indított az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ kebelében felállítandó helybeli tejszövetkezeti központ felállítására. Az ügyet Juhász János nyugalmazott szövetkezeti tisztviselő vette kezébe. Az ügynek először a nagyváradai tanfőnökségtől nyert meg híveket. Tegnap délutánra pedig a városháza kistermében gyűlt össze az a kis sereg, amely a jövőben megalakítandó tejszövetkezet magjának mondható. Megjelentek az érkezők: dr. Heinrich Béla megyei és városi tisztifőorvos, dr. Varga László városi tanácsnok, dr. Popity János ügyvéd, Dorney Imre tanár, dr. Kaczián Kálmán, Juhász János, Ertsey Géza, Szeri Andor, Kiss Béla, Szabó Károly tanító, Emödi János városi tanácsos, Mátéffy Lajos uradalmi intéző, Gergely Imre, Lőrinczy Dezső, Székely Lajos, Csányi János, Nagy Pál, Adámszky Ferenc, Huvé Gyula, Nemecsek Rudolf.

Juhász János bevezető szavai után Heinrich Béla dr. tisztifőorvos arra hívta fel a figyelmet, hogy minden halogatás nélkül azonnal fel kell

Vitéz Somogyvári Gyula

művei:

Virágzik a mandula kötve	6—	P
Ne sárgulj, füzfá!	8:50	P
Es Mihály harcolt	8—	P
Égis élünk	7—	P
" " füzve	5—	P

Kaphatók könyvosztályunkban.

venni a kapcsolatot az országos központtal, szervező bizottságot kell alakítani és kiküldöttet kell kérni a központtól. Egyidőben a sajtó útján a legnagyobb propagandát kell kifejteni az ügy érdekében.

Természetesen csak a keresztény magyar sajtóra lehet számítani ebben a munkában, mert a másik oldalon az az érdek, hogy a tejellátás bizonyos körök busás

hasznai hajtó területe legyen.

Nagyvárad bizonyára központ lesz nemcsak a környék, hanem az egész megye, sőt ezen túlmenően a más megyék közelebbi vidékei számára is. Ezután Popity János dr. ügyvéd és Kaczián Kálmán dr. közjegyző szóltak a kérdéshez gyakorlati szempontból a szövetkezet megalakulására és az üzletrészek jegyzésére vonatkozóan.

Határozott keresztény magyar kiállásra van szükség

Emödi János városi tanácsos azokat a nehézségeket vázolta, amelyekkel a tejjgazdaságoknak meg kell küzdeniük. Kifejtette, hogy Nagyvárad környéke, a közeli és távoli egy-

aránt, igen elhanyagolt legelők szempontjából. Cserjések borítják mindenütt a kitünő legelőnek való helyet. A közmunkákra először levették kellene igénybevenni. Jó lege-

SZENT LÁSZLÓ VÁROSA HÓDOL ALAPÍTÓJA ELŐTT

A felszabadulás boldog perceiben, amikor elhangzott a szó, hogy Erdély újra a miénk, boldogan és büszkén gondoltunk Erdély kapujában, a bihari bércek, az ősi történelmi legendák árnyékában meghuzódó nagy magyar városunkra, Szent László által alapított és amúgyra kedvelt Nagyváradra. Köztudattá vált ez a szó, hogy Szent László városa. Mindenki így emlegette és így álmogott róla. A nagy király szelleme és biztatása öröközött a város és annak magyarjai felett. A nagy királynak világsége, amely magyarjainak még most is büszkesége, adta vissza nekünk Nagyváradot és hön szeretett Erdélyt.

Szent Lászlóak e városban hagyott magyar szíve dobogott e város

magyarjainak életében és reményeiben. A szívek mélyén és az elrejtett sőhajokban, mert a magyarnak bűn volt, ha Szent Lászlót szentnek és királynak tisztelte. A Szent László szobor előtt Várad főteréről, a Szent László körmenetek gyertyái nem gyúltak ki Szent László ünnepén. Felejteni kellett ezeket a dicső napokat. Mindezek ellenére a magyar szó, a magyar szív melege és reménysége ott maradt Várad utcáin és a főter a köztudatban mindig Szent László-ter volt és az utcák továbbra is Rákóczi, Kölcsei nevet viselték, minden elkeresztelés ellenére is. Szent László városa magyar maradt s most boldogan és szabadon hódol királyának.

A Szent László-szobor néma biztatása...

Abban is valami különös és gondviláslászerű volt, hogy Szent László szobra a főteről, ahol idegen vezényszavak és zászlók lengtek, a csendes, méltóságot lehelő püspöki székhelyház árnyékába került. Merész, bátor és biztató ércalakja a szentegyház kapujában állott kardjára idmaszkodva, mintegy azt mondta:

— Itt aztán nincs hatalmatok! Elűztetek városom főteréről engem s magyarjaimat, itt lélek ne merje bántani a magyar!

S így is volt. Ő mindvégig útmaradt köztünk. A magyarok is követik Szent László királyuk példáját. Nyilvános, hivatalos életben nem volt szereplésük, ők is a templom köré, az imádság néma fegyveréhez nyúltak s a néma kitartás, a meg nem alkuvás kardjára támaszkodtak.

A nehéz küzdelem, a lemondás idején, amikor megszólaltak a harangok s templomba hívták Várad magyarjait, minden alkalommal Szent László néma, de biztató alakja mellett viit el az út és ez a néma biztatás szarította fel a könnyeket és adott reményt az újabb küzdelemre. Tagadhatatlan, hogy a magyarság hite és nemzeti öntudata a nagy király szellemének köszönheti azt, hogy itt a magyar nem veszett el. Az ő szelleme, legendák, hősi tettek, cso-

dák emlékeiben köztünk maradt. Az a néma pillantás, amely oly biztatóan tekintett a bihari bércek és rónák felett Erdély felé a Hargita hóborította csúcsára, biztatást adott, hogy kikél még egyszer sirjából, mint egykoron, hogy küzdjön egy éjszakán székelyeivel és zúzsa szét a vad, idegen hordákat s adja vissza magyarjainak szabadságát.

Oly jóleső, boldog öntudattal szemlélt a magyar Szent László szobrát, amit oly sok elrabolt kincsünkkel meghagytak. Hogy ő itt maradt, szinte hihetetlennek tűnt fel a magyar előtt. Szelleme itt küzdött velünk és értünk titokban, láthatatlanul nagy küzdelmeinkben. Diadalra tudta juttatni a magyarság ügyét. S talán érezték az ellenséget, mint hajdan az öreg tatár, hogy itt valaki erősebb küzdött, a láthatatlan ősök szelleme. Azon a csodálatos, felejthetetlen napon, amikor Erdély Szent István bírodalmához csatlakozott újra, hiszszük, hogy Szent László nem pihent hidegen sirjában, hanem ott lengett szellemével és imáival a magyar államférfiak felett.

Könnyes szemekkel néztük azt a csodálatos halanylvánitást, ami a felszabadulás után megnyilvánult a Szent László szobor előtt. Azok a néma fejhajtások, virágszálak, ame-

lők nélkül nincs tejjgazdálkodás. Emödi János megállapításait Mátéffy uradalmi intéző is megerősítette.

Varga László tanácsnok ezután pontos körvonalozással foglalta össze a tanácskozás eredményét. Dr. Popity János ügyvéd, Emödi János és Juhász János személyében végrehajtó bizottságot küldtek ki. Ez a bizottság azonnal érintkezésbe lép az országos központtal, tájékoztatót, szervező kiküldöttet kér és megindítja a tagok gyűjtését. Több felszólalás történt még ezután abban az értelemben, hogy

a város a maga részéről támogatja a szövetkezetet, mert enélkül a zsidó konkurrencia meghusit minden kezdeményezést. Határozott keresztény magyar kiállásra van szükség.

A tanácskozás befejezésén megjelent a polgármester is, röviden vázolta a város eddigi tanácskozásait az OMTK-val és megígérte, hogy a város nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is támogatni fogja a megalakítandó szövetkezetet.

lyekkel Szent László szobra előtt tisztelgetek, mennyi hálát, szeretetet és boldogságot fejeztek ki!...

Most pedig huszonkétéves csend után méltó ünnepel akarja Nagyvárad leróni háláját Szent Lászlónak. Csendes, de annál bensőségebb hódolattal köszönjük meg Szent Lászlónak, hogy nem hagyta el árva népét...

Szent László városa és a jövő

A mult dicsősége, a hála és a kegyelet visz minket Szent László szobra elé. A jelen és a jövő kötelességei itt akarnak bennünk megéledni. Szent László szelleme, akaratereje és bátorsága ad nekünk erőt erre. Nagyváradnak újra Szent László városának kell lennie. Izig-veig magyar városnak. Odaállítjuk szobrát megint a város főterére, hogy hirdesse az ő dicsőségét, a városnak ezeréves múltját s a jövőnek, a magyar jövőnek ígéretét.

Szent László szellemének kell uralkodnia továbbra is e város és annak magyarjai felett... Ő nagyon szerette a bihari bérceket. Itt pihent meg, itt tudott újra nagy király lenni, talán itt lett szent is... A pártoskodás szelleme tépte akkor is a hazát... Itt fogunk mi is most egy meleg, bensőséges ünnepre összejönni. Álljunk meg a nagy király szobra előtt, — nézzünk vissza a történelemben, hallgassuk meg szavát és tegyünk néma fogadalmat, hogy az álmos önzést nem újítjuk fel, hanem magyar egységben és szeretetben küzdünk Nagymagyarország szabadságáért és boldogságáért! Küzdünk a keresztény népi, szociális új Magyarországért.

Z. A.

Gyorsírást, gépirást

Szabó Ferenc
okl. írásszaktanítónál tanulhat
Kossuth L. u. 11. II. em.

Az arab világ kihirdette a szent háborút

Irakot az arab szabadságharc előharcosainak tekintik. A sejkék közölték, hogy nem hajlandók Irak ellen harcolni

Londonból jelentik: Londonban megerősítették, hogy Törökország felajánlotta közvetítését az angol-iraki viszályban, de Nagybritánia ezt visszautasította. Kairói jelentés szerint ottani katonai körök szerint semmi jel sincs arra, hogy német repülőgépek és tisztek érkeztek volna Irakba. A szócso a Habbanyah körüli helyzetet kissé kényesnek mondja.

Beirutból jelentik: (NTI.) Mint Bagdadból jelentik, az iraki csapatok körülférték és részben meg is szállták már az ország nyugati részében levő Sinelbadeni repülőterét. Az iraki tüzérség tűz alatt tartja a repülőteret. Az angolok kőolajkészletét felgyújtották. Irak déli részében élénk és kölcsönös tüzérségi tevékenység folyik.

ÁLLANDÓK AZ IRAKBARÁT TŰNETÉSEK EGYIKTOMBAN ES SZIRIÁBAN

Isztabulból jelentik: Egyiptomból származó jelentések szerint az iraki eseményekkel kapcsolatban több összetűzés támadt az arab ifjuság és a rendőrség között. Állandóak az irakbarát tüntetések. Az egyiptomi ifjuság táviratban értesítette az iraki miniszterelnököt, hogy hajlandó rendelkezésére bocsátani életét és vagyonát az Anglia ellen folyó szabadságharcban.

Beirutból jelentik: (NTI.) A damaszki lakosság angolelles hangulata az iraki helyzet fejlődésével párhuzamosan egyre hevesebbnek mutatkozik. Sok sejk és a diákság részvételével nyilvános gyűléseket rendeznek Irak mellett, melyet az arab szabadságharc előharcosának tekintenek. — Az angol konzulátus előtt ellenséges tüntetéseket rendeztek. Mint Bagdadból jelentik, angol repülők bombáztak egy iraki katonai kórházat, amelyen feltűnő vöröskeresztes jelvény volt. Az iraki csapatok sikeresen visszaverték a Rutbah sivatag erődje ellen intézett angol páncélos támadást. Palesztinából érkező jelentések szerint az angolok szigorú óvintézkedéseket léptettek életbe Palesztinában. Az angol hatóságok megtiltották az iraki rádió hallgatását. Az arabok igen gyorsan értesülnek az iraki eseményekről.

DAMASZKUSZBAN SZÉTROMBOLTÁK AZ ANGOL KONZULÁTUS ÉPÜLETÉT

Beirutból jelentik a Magyarországnak, hogy a jeruzsálemi főmuf-

ti, aki Bagdadban él száműzetésben, kiáltványt intézett a palesztinai arabokhoz. A kiáltvány szerint ezután bökhoz, amely szerint ezután egyetlen arab sem harcolhat Anglia oldalán anélkül, hogy bünt ne kövessen el. A szent harcot kihirdették. A sejkék közölték, hogy nem hajlandók az iraki testvér nép ellen harcolni Anglia oldalán.

Damaszkuszban hétfőn több mint 50.000 ember vonult fel és megrohanta az angol konzulátus épületét és szétrombolta. Szíriában 300 szíriai orvos jelentke-

„A döntő német győzelem talán sokkal közelebb van, mint egyesek gondolják“

Berlinből jelentik: (MTI.) Bizonyos külföldi körökben úgy vélik, Hitler vasárnapi beszédének ama kiáltása, hogy a német katona a jövőben a mostaninál jobb fegyverekkel lesz felszerelve, ellentétben áll a több ízben hangoztatott kijelentéssel, hogy ez az év meghozza Németországnak a döntő győzelmet.

Ezzel kapcsolatban hangoztatják, hogy Hitler világos megállapításaihoz nem méltó és nem szükséges magyarozatot fűzni. Még is rá lehet mutatni arra, hogy ez válasz volt az angol-amerikai részről: sűrűn hangoztatott állításra, hogy Németországnak még ebben az évben győznie kell, különben nem bírja tovább a háborút és összeomlik.

Hitler azt kívánta hangsúlyozni, ha a háboru ebben az évben nem fejeződik be, a német hadseregnek még jobb felszerelése lesz. A kijelentés — mondták a Wilhelm-

zett önként az iraki hadseregbe való felvételre. Az első csoport a napokban utazik el Irakba.

Vichyből jelentik: (NTI.) Beirutból Vichybe érkezett jelentés szerint Palesztinában tüntettek Irak mellett. A palesztinai iraki konzulátus előtt Weygandot és a miniszterelnököt éltették. Beirutban az iraki és a palesztinai diákok hasonlóképpen tüntetésben fejezték ki rokonszenvüket. A jelentés szerint meghoztak minden szükséges rendszabályt a francia-iraki határon.

strassen — vonatkozik arra is, hogy a német hadsereg minden körülmények közt, mindenkor felülmulja az ellenséget. Mindettől eltekintve, nem az a lényeg, hogy a német nép mikor vívja ki a döntő győzelmet, hanem a biztos győzelem. A német népben él a biztos győzelem tudata. Németország a háborubon sok meglepetést hozott a világnak. A döntő győzelem is talán sokkal közelebb van, mint sokan gondolják.

A NÉMET VÉDERŐFŐPARANCSNOKSÁG JELENTÉSE

Berlinből jelentik: (NTI.) A véderőparancsnokság közli: Erős német harcirepülőgép kötelékek sikeres támadást hajtottak végre Belfast Észak-Irország fontos kikötője ellen. Robbanásokat és tüzeket figyeltek meg, különösen a repülőgép felszerelési ipartelepen. A kikötőben horgonyzó 4 hajó kigyulladt.

VALAMI BAJ VAN

a közmondásos magyar udvariassággal.

Mi itten huszonkét éven át egy balkáni nép uralma alatt élünk — ezt gyakran szemünkre is vetik a napos oldalról érkezettek, mintha bizony ez a mi egyenes kivánságunkra történt volna! — es mégis megőrizzük valamit a belénknevelt udvariasságból.

Például: Ha hozzánk a szerkesztőségbe bejön valaki, — közömbös, hogy a társadalmi ranglétra melyik fokáról s hogy öltözete divatos városi bunda-e, vagy egyszerű hárszkenő — s a körülmények történetesen úgy hozták, hogy várakoznia kell, első dolgunk, hogy helyetl kinaljuk. Sőt, olykor, ha az illető nagyon fáradtnak látszik, magunk viszük neki a széket.

E sorok írója legutóbb az egyik közintézménynél járt, annak is a titkári irodájában. Illedelmesen kérdészködött a keresett úr után, aki éppen egy még magasabb Tekintélyt jelentő helyiség párnázott ajtója mögött tartózkodott, — s azt a választ

kapta, hogy az illető úrra egy kicsit várni kell.

Es várt. Várt hosszú percekig, negyedórátig, félórátig, egyik lábáról a másikra állva, olykor szerényen megkérdezve, hogy lehet-e egyáltalában remény az illető úrral való találkozásra.

S a titkár — fölényes fiatalember — ott ült íróasztala mellett, kedélyesen telefonálgatott s pillanatra sem jutott észébe, — vagy ha igen, ezt sikeresen eltűkoltta, — hogy a várakozót helyetl kinalja.

Pedig az üres szék ott állt közvetlenül az állva várakozó mellett, aki azonban úgy tanulta — s ezt a tanítást híven megőrizte az egészen ellenkező jellegű valló idegen uralom alatt is, — hogy kinalás nélkül sem mihez sem nyúl, ami idegen helyen van. Még egy székhöz sem.

Lehet, hogy ez kissé túlzott „szerepesség”, ami viszont nem mentesít másokat az udvariasság legelemibb szabályainak betartása alól.

(F. V.)

Elsőáldozási

emléképek,

két színben, csinos, izléses kivitelben, kapható kiadóhivatalunknál.

A nagyobb méretűek (18x27 cm.) ára 15 fillér, a kisebbméretűek (14x23 cm.) ára 10 fillér.

Más gépek bombázták az angol hajójavító és hajóépítési műhelyeket. További légitámadások Plymouth, Ispwich kikötő berendezései és Hartlapoll ellen irányultak.

Német repülőgépek négy kereskedelmi hajót, összesen 21.000 tonnával, valamint egy torpedórombolót elsüllyesztettek.

Német bombázók súlyosan megrognálták öt további nagy kereskedelmi hajót.

Harcirepülőgépek Manston repülőterén több földön tartózkodó repülőgépet pusztítottak el és felgyújtották a benzin raktárakat. Észak-Afrikában az angolok ellentámadásait tüzérségi tüzzel sikerült visszaverni.

A haditengerészet dunai flottája biztosította a dunai utat. Az ellenség sem nappal, sem éjjel nem fejtett ki tevékenységet a Birodalom területe felett.

AMERIKÁBA UTAZOTT AZ AUSZTRALIAI MINISZTERELNÖK

Lisszabomból jelentik: (NTI.) Menzies ausztráliai miniszterelnök hétfőn Clipper repülőgéppel az Egyesült Államokba repült.

Newyorkból jelentik: (NTI.) Az Associated Press szerint az Egyesült Államok parti őrsége elővigyázatossági intézkedésként Newyork kikötőjében megszállott három jugoszláv hajót. Hir szerint hasonlóan járnak el a többi jugoszláv hajóval is.

Gibraltárból jelentik: (Reuter.) Mint hivatalosan közlik a polgári lakosság újabb csoportjait távolították el Gibraltárból.

Megcáfolt angol híresztelés német műszaki emberek Oroszországba utazásáról

Berlinből jelentik: (NTI.) Angolszász részről azt állítják, hogy a német kormány engedélyt kapott a Szovjetuniótól arra, hogy műszaki embereket küldjön Oroszországba. A Wilhemstrassen több külföldi újságírónak erre vonatkozó kérdésére hétfőn megállapították, hogy ez az állítás nem felel meg atényeknek és sem német, sem orosz részről nem került szóba ez.

FÖLDRENGÉS TOKIO ÉS YOKOHAMA KÖRNYÉKÉN.

Tokióból jelentik a NTI.: Hétfőn kora reggel földrengés rázta meg azt a területet, ahol Tokio és Yokohama fekszik. A rengés olyan erős volt, hogy az emberek kiszaladtak a házaikból. Káról nem érkezett jelentés.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Képkerekezés
Falburkoló üvegcsempék
gyári lerakata
Nagyvarad, Szt. János u. 44-48.
Telefon: 19-13

Belvárosi mozgóban Igy élni jó,

Frank Capra
az amerikai vígjáték király slágere.
Előadások kezdete: 5, 7 1/4, 10 órákor.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
Kedden utoljára: **Haláraitétek**
Szerdától:
Szenzációs dupla műsor:
1. **EMMY**
2. **Halálgát hőse**

Apollo filmszínház
mai szerdai díszbemutatója
Alice Faye, Don Ameche, Al Jolson
és Buster Keaton (Malek) színes filmsodája
Hollywoodi varázs

Nagy tej és zöldség- felhozatal a heti piacon

Élelmiszerpiac.

Erős felhozatal. Burgonya kg. 12—14 fillér, spanyol cékla kg. 14—20 fillér, fokhagyma 90—100 fillér, hordós káposzta 26—30 fillér, (fehér, vörös és olasz káposztából nem volt felhozatal), torma drb. 10—30 fillér, új karaláb drb. 24—30 fillér, fejes saláta 3—12 fillér, hónapos retek csomója 10—34 fillér, mezei sóska csomója 4—8 fillér, petrezselyem zöldje csomója 2—4 fillér, zeller csomója 2—6 fillér, galambgye csomója 8—10 fillér, komló levesbe csomója 6—10 fillér, spenót kg. 40—80 fillér, kerti sóska kg. 40—70 fillér, szegfű gomba kg. 1.50 P, champion kg. 1.60—2.40 P, padlutyka csomója 3—8 fillér, pöszméte csomója 10—20 fillér, zöldségcsomója 8—14 fillér, vöröshagyma eltűnt a piacról, bab kg. 56—80 fillér, málé liszt kg. 33—38 fillér.

Gyümölcspiac.

Gyenge felhozatal. Alma fajta szerint 50—1.50 P, narancs kg. 1.20—1.70 P, boszniai aszalt szilva kg. 2.60 P, citrom drb. 8—10 fillér.

Tejpiac.

Erős felhozatal. Tej 24—30 fillér, tejfel lit. 1.10—1.30 P, tehéntúró kg. 1.06 P, házi vaj kg. 4.00—4.30 P, tea vaj 5.00—5.33 P, juhtúró kg. 2.00 P.

Tojás. Közepes felhozatal. Darabja 11—12 fillér.

Baromfipiac.

Közepes felhozatal. Rántani való esirke párja 3.00—4.00 P, tyúk párja 6.00—23 P, káppan párja 11—14 P, pulyka drb. 9—14 P, hizott liba drb. 15—24 P, sovány liba drb. 7—12 P, hizott kacsa drb. 6—9 P, sovány kacsa drb. 3.50—5.00 P, gidó drb. 6—11 P.

Halpiac.

Zárolás miatt csak tenyésztett hal volt kapható. Hizott ponty kg. 2.40 P, keszege kárász kg. 1.60 P.

Terménypiac.

Felhozatal nem volt. A maximált árak betartása igen nagy erőfeszítéssel érhető csak el.

Állatpiac.

Marhavásár. Közepes felhozatal. Ókor párja 1000—1.300 P, tehén drb. 480—580 P, tejes borjú drb. 35—40 P, borjú 1—2 évig 150—280 pengő.

Lóvásár. Közepes felhozatal. Csikó 2 évesig 230—320 P, igásló drb. 300—700 P, parásdészló 700—870 P.

Sertésvásár. Hizott sertésfelhozatal egyáltalán nem volt. Süldő malac párja 80—100 P, választott malac párja 40—55 P.

Kecske darabja 20—36 P. Alig néhány darab volt látható.

GAZDASÁGI ÉLET

Hogyan kell értelmezni a május 1-ei béremelést az iparban és kereskedelemben?

Az Iparügyminisztérium 1941 május 1-én az iparban és kereskedelemben béremelést rendelt el. Szabó János a Nemzeti Munkaközpont elnöke főnökházi tag, tekintettel arra, hogy sokan tévesen értelmezték és félreértelmezték ezen rendeletet felkereste a minisztérium illetékes osztályát, mely a rendelettel kapcsolatban a következőket jelentette ki:

Minden munkavállaló (munkás) jogosult a 15 százalékos bérpótléokra, kiknek az egységére 1940. október 3-ike

napján érvényben volt és a megállapodás vagy a szokás alapján álló egységbér összege nem haladja túl az 1941 február 1-én megállapított minimális munkabéreknek 15 százalékkal növelt összegét.

Tehát minden munkavállaló (munkás), aki a minimális munkabérek alapján van fizetve, az eddigi 7 százalékos bérpótlékhoz 1941 május 1-től kezdve, újabb 8 százalékos bérpótlékra jogosult.

Ingyenes méhészeti tanfolyamok Nagyváradon kezdők számára

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület, mint minden esztendőben, idén is több ingyenes méhészeti tanfolyamot rendez a kezdő méhészek számára. Ezidőszereint 3 tanfolyam rendezését vette tervbe Kolozsváron, Nagyváradon és Marosvásárhelyen. A kolozsvári tanfolyam idejét június 3—12, a marosvásárhelyi tanfolyamot május 26—június 7. napjaira tűzte ki az egyesület, míg a nagyváradit június 16—25. napjaira. A tanfolyamok 10—14 napig tartanak, naponta délután 4 órától kezdődőleg. Jelentkezhetnek 16 éves koron felüli férfiak és nők, fiúk és leányok egyaránt. A tanfolyam látogatása díjtalan, csupán beírási díj címén fizetendő személyenként 5 pengő. A tanfolyamokat legalább 30 jelentkező esetén tartják meg. Jelentkezni lehet az összes tanfolyamokra az EME-nél Kolozsváron, Majális u. 16. sz. n., Marosvásárhelyen az EMGE kirendeltségénél, Gece Dániel u. 39. vagy Pallós J. úrnál, Munkácsi u. 21. Nagyváradon a Dzierdzon Méhészetnél vagy Koppány Rezső úrnál, Tisza István ut 17. szám.

Ingyenes továbbképző tanfolyam Kolozsváron

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület 1941 május hó 18—25. napjain Kolozsváron az egyesület Majális u. 16. sz. helyiségében és házsongárdi méhésztelepén az erdélyi gyakorló méhészek részére továbbképző tanfolyamot rendez, amelyen résztvehetnek férfiak és nők egyaránt. Az elméleti és gyakorlati előadások naponta délután 4 órától kezdődnek. A tanfolyam egyedüli tárgya az anyanevelés lesz, mely a gyakorlati méhészkedésnek egyik alapvető tényezője. Az előadásokat és gyakorlatokat dr. Örsi Pál Zoltán egyetemi m. tanár, az EME alelnöke tartja. Jelentkezéseket elfogad az EME Kolozsvár, Majális u. 16. sz. A tanfolyam díjtalan, csupán beírási díj címén fizetendő személyenként 3

pengő. Az egyesület tervbe vette hogy a gyakorló méhészek számára több továbbképző tanfolyamot rendez. A sorozatban az első lesz az anyanevelésről szóló tanfolyam. Miután a gyakorló méhészek részéről többször elhangzott az elhagyott továbbképző tanfolyamokat rendezze az egyesület, kívánatos volna, hogy már az első alkalommal, többen vennének részt a vetített képekkel és gyakorlatozókkal szemléltető továbbképző tanfolyamon. Jelentkezési határidő május hó 15.

Megérkezett a méhek etetésére kiutalt kedvezményes áru cukor

Április hó 20-án megérkezett a méhek etetésére céljából korábban kért 5 százalékos homokkal denaturált cukor Kolozsvárra. Az EME a korábbi ösztörszéirás alapján mindazon igénylők részére vasútra illetve postára adta április 22-én a cukrot, akik a kértképpen kitöltött megrendelőlapot és a cukor árát beküldték. Az igénylést az EME címére kell bejelenteni. Kolozsvár, Majális utca 16. sz.

Védekezés a kukorica moly ellen Május 15-ig el kell égetni a molygyanus kukoricaszárakat

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A gazdák kötelesek a kukoricamoly ellen védekezni. A kukoricamoly hernyója az egész országban nagy kárt okozott. A hernyó a szemeket is megturkálja és ennek nyomán penészedés jelentkezik. A kukoricaszár pedig megtörhet. A védekezés az 1926-ban hozott földművelésügyi miniszteri rendelet értelmében országosan kötelező. A kukorica- és cirokszárat le kell vágni. Aki tehát a múlt ősszel magasan vágta le, az legkésőbb május 15-ig köteles a maradványokat összegyűjteni és elégetni. A tetők és kunyhók építésére vagy

tetőfedésre csak egy évnél idősebb tengeri és cirokszárat lehet használni.

Talpbőrkészlethez jutnak a talpbőrkereskedők Pirosszinü utalvány nélkül is kapnak talpbőrt

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint az elosztó talpbőrkereskedők, talpbőrkereskedőknek talpbőrt 1941 május 10-ig elismervény ellenében pirosszinü utalvány nélkül kiszolgálhatnak. Ilyen módon lehetővé válik, hogy az egyes talpbőrkereskedők megfelelő talpbőrkészletet szerezzenek be.

Szlovák-magyar tárgyalások a polgári jogsegély forgalomról

Az egyezmény ügyében Budapesten még tárgyalások lesznek

Budapestről jelentik: Április végén és május elején tárgyalást folytattak a szlovák köztársasággal a polgári jogsegély forgalom, valamint egyes magánjogi kérdések szabályozása tárgyában létesítendő jegyzék előkészítése céljából. A magánjogi kérdések szabályozása tárgyában Budapesten még tárgyalások lesznek. A polgári jogsegély egyezmény tervezetét magyar részről Szondy Viktor parafálta.

A szlovák gazdasági miniszter

A Nemzetközi Vásárra látogatott Budapestről jelentik: (MTI) Medvitecky szlovák gazdasági miniszter, Varga József miniszter meghívására Budapesten érkezett a Nemzetközi Vásár megtekintésére. Gépkocsin jött a magyar fővárosba és a Dunapalotában szállott meg, ahol Varga miniszter fogadta. A szlovák miniszter este látogatást tett Varga miniszternél, aki estebédet adott tiszteletére.

Nehézségekbe ütközik Franciaország husellátása

Vichyből jelentik: (NTI) Achard közlekedésügyi államtitkár kijelentette, hogy Franciaország húselátása nehéz lesz. A háború következtében a marhaállomány csökkent. Súlyos veszteség, hogy minden behozatal megszűnt. Nagy a takarmányhiány is.

Bulgáriában munkaszolgálatra hívták be a zsidókat

Szófiából jelentik: (NTI) A nemzetvédelmi törvény alapján munkaszolgálatra kötelezett zsidókat néhány nap óta külön munkacsoportokba osztották be. A munkacsoportok élén a munkaszolgálat tisztviselői állnak. A zsidók munkaszolgálati kötelezettsége az egész építési időszakon át tart. Egelőre mintegy hater ezer zsidót szerveztek be munkaszolgálatra.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD
SZILAGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Egész évre 30.
félre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem
adunk vissza

A MINISZTERELNÖK KÖSZÖNETE. Nagyvárad, Saját tud. Bárdossy László miniszterelnök a városi főispánhoz intézett leiratában köszönetet mondott gróf Teleki Pál elhunyt alkalmával a törvényhatóság részéről történt részvételéről. Ugyancsak köszönetet mondott a miniszterelnök kinevezése alkalmából küldött üdvözlésért.

AZ ALISPÁN BUDAPESTEN. Nagyvárad, Saját tud. Vitéz Nadányi János alispán szerdán hivatalos ügyben Budapestre utazik, ahol a belügy- és a földművelésügyi minisztériumokban folytat tárgyalásokat a vármegyét érintő közlekedési és vízszabályozási, főképpen pedig az Ér szabályozása ügyében.

280 ezer pengő gyűlt be a gyermeknapon. Budapestről jelentik: (Esti Újság) Az Országos Gyermekvédelmi Liga gyűjtésének eredménye 280.000 pengő, amely az eddigi gyűjtések legnagyobb eredménye.

A HONVEDHIDÁSZOK MEGKEZDTEK A ZENTAI TISZAHID HELYREÁLLÍTÁSÁT. Szabadkáról jelentik a MTL: A zentai Tisza-hidat a szerb visszavonulás során felrobantották. A hid kiemelését a honvédhidászok megkezdték. A hidat rövidesen helyreállítják.

A MVOSZ TAGJAI A NEMZETKÖZI VÁSÁRON. Budapest, a Magyar Országos Tudósító jelentik: Jelentettük, hogy a Magyar Városok Országos Szövetsége Szendy Károly elnöklésével hétfőn válszalmányi ülést tartott. Szendy Károly az elnöki megnyitásban, lelkes szavakkal emlékezett meg Magyarország kormányzójáról, aki eljuttatta az országot a feltámadás negyedik nagy eseményéhez. Bácska visszatéréséhez. Az ülés után testületileg megtekintették a Nemzetközi Vásárt.

Megérkeztek a gépkocsik rendszámtáblái. A m. kir. rendőrség nagyváradi kapitánysága közli, hogy a gépkocsi rendszámtáblák egy része megérkezett. Felhívja tehát mindazon gépjárműüzembentartókat, akik gépkocsijukat a 41.000—1941. K. K. M. M. rendelet értelmében forgalomban tartani jogosultak, hogy a következő rendszámsorozat viselése esetén a kapitányságon jelentkezzenek: KM, KW, LH, LY. Az eddig még át nem vett forgalmi engedélyek a rendszámtáblákkal egyidőben vehetők át.

KIK VEHETŐK FEL KÖZSÉGI KÖZIGAZGATÁSI TANFOLYAMRA? Budapest, a MTL. jelenti: A kormányrendeletet adó ki, amely szerint azokat, akik 1940 augusztus 30-át közvetlenül megelőző három hónap alatt a Magyar Szentkoronához visszaesett keleti és erdélyi országrészekben laktak, 1941 és 1942-ben az előírt jegyzői irodai gyakorlat igazolása nélkül is felvehetők községi közigazgatási tanfolyamra, ha a törvényben megszabott feltételeknek egyenként megfelelnek.

A NAGYVÁRADI IPAROSOK HITELSZÖVETKEZET temetkezési egyesülete értesíti „A” csoportjának tagjait, hogy Maczalik Ábrahám és Németh Vincéné (279—280-ik) tagunk meghalt. Ezért az esedékessé vált 40, illetve 44 fillér befizetendő az egyesület pénztárába, vagy a pénzbeszédőnknek. Az elnökség.

Csak szombaton és vasárnap lehet húst kímélni Olaszországban. Romából jelentik: (MTI) Olaszországban bevezették az ötödik hustalan napot is. — Ezután csak szombaton és vasárnap lehet húst kiszolgálni. Ez az intézkedés egyrészt azt szolgálja, hogy biztosítsák a hadsereg husellátását, másrészt, hogy kíméljék az állatállományt

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS. Mindazoknak, akik drága jó férjemet elhunytá alkalmával részvétüket szóban vagy írásban kifejezték, ezúton mondok hálás köszönetet. Özv. Szokolay Eleménné és családja.

FELHÍVÁS. Az Ipartestület elnöksége felhívja azokat az iparos tanoncokat, akiknek a tanoncideje eltelt, hogy szabadulásuk végét az Ipartestületben jelentkezzék a hivatalos órák alatt.

ORVOSI HIR. Dr. Baranyai Lajos bőrgyógyász, urologus rendelőjét Hitler Adolf-utca 11. sz. alá helyezte át.

Megnyit a tenispálya a Katolikus Legényegyletben. Beiratkozni az egy-let gondnokánál. Rendezőség.

A HONSZ HIREI

A HONSZ NAGYVÁRADI ÉS BIHARMEGYEI CSOPORTJÁNAK ELNÖKSÉGE figyelmezteti a hadiözvegyeket, kiknek férjeik még holtta nyilvánítva nincsenek és az eltűnésről a holtta nyilvánításhoz szükséges bizonyítványt a polgármesteri hivataltól már meg is kapták, hogy ez a bizonyítvány még nem a holtta-nyilvánítás. Felhívjuk ezért a hadiözvegyeket, hogy a holtta-nyilvánítás iránt szükséges lépéseket haladéktalanul tegyék folyamatba, mert ha a holtta-nyilvánítás záros határidőn belül nem történik meg, övezgyi minőségüket valamint az ezzel járó illetményeiket veszíthetik el. E tekintetben a HONSZ irodája (Szent László tér 4. sz. a. Sas-palota bejáró), szívesen felvilágosítást ad. Elnökség.

Felhívás a hadirokkantokhoz. A HONSZ nagyváradi és biharmegyei Csoportjának elnöksége felhívja az I. II. III. és IV. járadékosztályba sorozott hadirokkantokat, hogy a végérvényes és arképes igazolványaik elkészíthetése végett a HONSZ irodájában (Szent László tér 4. sz. al. a. Feketesas bejárónál) 2 darab fényképpel jelentkezzenek. Azok a hadirokkantok pedig, akik már a fényképeiket átadták, e hét csütörtöktől kezdődően az igazolványaik átvétele végett jelentkezzenek a egyidejűleg hozzák magukkal ideiglenes tagsági igazolványaikat. Elnökség.

Schütz:

Szentek Élete

Négy kötetben. Füzve, kötetenként 3 pengő, télvászonkötésben, kötetenként 4 pengő, egeszvászonkötésben, kötetenként 4.50 pengő, vastagabb papíron, vászonkötésben, kötetenként 6 pengő, luxusbőr-kötésben, kötetenként 8.50 p. Megrendelhető könyvosztályunknál.

Légoltalmi közlemények

Felhívom azon háztulajdonosokat, akik a polgármesteri rendelet értelmében 20 vagy annál nagyobb lélekszámú lakóházukban a házparancsnokot már kijelölték és azt a Légoltalmi Ligába, vagy a tűzoltólaktanyába írásban be is jelentették, hogy ezen kijelölt házparancsnokokat f. hó 8-án, csütörtökön délelőtt 1/212 órára a Korona Mozgó helyiségébe (volt Dorian Sas-palota) utasítsák — házparancsnok akadályoztatása esetén a háztulajdonos vagy megbízottja jelenjen meg — ahol szükséges útmutatásokat fognak kapni. A megjelenés büntetés terhe mellett kötelező. *Báthory-Szűts Sándor* s. k. ny. tábornok, LL. nagyváradi csoport elnöke.

Közzgyűlési meghívó

A Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank nagyváradi bejegyzett cég 1941. évi május hó 15 én délután 5 órakor az intézet nagyváradi Kossuth Lajos utca 3. sz. alatti helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, amelyre a t. részvényesek azzal hivatnak meg, hogy a rendkívüli közgyűlésen csak olyan részvénytulajdonos lehet jogokat gyakorolni, amely a közgyűlés előtt legalább három nappal a Takarékpénztár pénztáránál Nagyváradon, vagy annak nagykirályi vagy érmihályfalvai fiókjánál letételtett.

Amennyiben az 1941. május 15-re összehívott közgyűlésen kellő számú részvényes nem jelenne meg és így az határozatképtelen lenne, az újabb közgyűlés már ezennel 1941. május 23-ra hivatik össze délután 5 órára a Takarékpénztár nagyváradi Kossuth Lajos utca 3. sz. alatti helyiségébe, amikor is az, tekintet nélkül a megjelent részvényesek számára meg lesz tartva.

Tárgysorozat:

1. Az Igazgatóság indítványa a Takarékpénztár részvénytőkésének 1.000.000 pengőről (30.000.000.— leiről) 1.348.879 pengőre (40.466.391.— leire) való felemelésé iránt 203.745 darab egyenként 1.712 pengő (51 lei 37 bani) névértékű új részvény kibocsátása által.

2. Az Igazgatóság indítványa az alapszabályok 3-ik §-ának a következőképpen való módosítására: „A részvénytöke 1.348.879.— pengő (40.466.391 lei), amely 787.745 darab egyenként P 1712 (51 lei 37 bani) névértékű bemutatásra szóló részvényre oszlik kibocsátásuk 5—10—25—50—100—250—500—1000 darab részvény névértékére szóló összevont címletek is.

Nagyvárad, 1941. május hó 2-án.

A Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank, Nagyvárad Igazgatósága.

Nagyvárad thj. város polgármestere Városgazdasági ügyosztály
14453—1941.

Hirdetmény

Méhészek figyelmébe

Május hó 8-án, csütörtök este 6 órakor a Ritoók Zsigmond utcai állami iskolában a földművelésügyi minisztérium megbízásából a méhészet időszaki kérdéseiről előadást tart Pusztás János m. kir. méhészeti felügyelő. Minden méhésznek érdeke, hogy részt vegyen ezen a nagyfontosságú előadáson

Nagyvárad, 1941. május 5.

Olvashatatlan aláírás,
gazdasági tanácsnok h.

SZINHÁZ

A színházi iroda közleményei:

— A filléres előadások nagy sikere. A közönség minden rétege örömmel vette tudomásul, hogy a színház igazgatósága a héten hétfőn: kedden és szerdán három filléres előadást tűzött műsorra, aminek meg volt az eredménye. A keddi esti Elnémult harangok színmű és a szerda esti Gellérthegyi kalandok operett újdonság is még a filléres helyáru előadásban kerülnek színre. A helyárak 30 fillértől 120 fillérig. Jegyekről ajánlatos lesz elővetelben gondoskodni, mert úriási az érdeklődés.

— Óriási az érdeklődés a csütörtöki esti operaelőadás iránt! Az első újsághirdetés után hatalmas érdeklődés nyilvánult meg a csütörtöki Pillangókisasszony operaelőadás iránt. Az érdeklődés érthető is. A Pillangókisasszony fővárosi előadásban kerül színre Nagyváradon. A női főszerepet: Dorita Boneva, a világhírű bolgár énekesnő énekl. A férfi főszerepet: Pilinszky Zsigmond, a m. kir. Operaház tagja, a többi szerepeket: Rác Tilda, Szóts D. Péter, Szirmay Reginald, Hetényi Kálmán operaénekesek. A budapesti Városi Színház tagjai énekl. A csütörtöki operaelőadás külön érdekességei a kiegészített nagy zenekar, a nagy kórus, valamint a saját kosztümök, amik a budapesti Operaház tulajdonai. A Pillangókisasszony előadásra a helyárak: felemelték — mely előadásra semminemű kedvezmény nem érvényes. Jegyek korlátozott számban még válthatók a színház pénztáránál.

Heti műsor:

Kedd este 8 órakor: **Elnémult harangok.** Filléres helyárakkal.

Szerda este 8 órakor: **Gellérthegyi kaland.** Filléres helyárakkal.

Csütörtökön este 8 órai kezdettel a budapesti opera együttes vendégszerepel a színházban amely vendégjáték Nagyvárad zenei eseménye lesz. Az együttesben a legnagyobb hírű énekesek és énekesnők vannak.

Színrekerült Puccini nagyoperájt a Pillangókisasszony, amelynek címszerepét Dorita Boneva világhírű bolgár énekesnő, a férfi főszerepet: Pilinszky Zsigmond, a budapesti Operaház tagja énekl, míg a többi szerepeket: Rác Tilda, Szóts D. Péter, Szirmay Reginald, Hetényi Kálmán, a budapesti Városi színház legkiválóbb énekesei énekl. A Pillangókisasszony csütörtökön este. felemelt helyárakkal kerül színre, amelyre semminemű kedvezmény nem érvényes. Az eddig megnyilvánuló óriási érdeklődésre való tekintettel, jegyekről ajánlatos lesz elővetelben gondoskodni.

Pénteken este 8 órakor eredeti bemutatón M. Katona Ilona pályadijat nyert színműve: **A falu visszahív.** — Disztributató, a szerzőnő személyes jelenlétében. Rendes helyárakkal. A bérletben.

Szombat délután 4 órakor filléres helyárakkal: **Vadvirág.** Komikus Jucival a címszerepben.

Szombat este 8 órakor: **A falu visszahív.** Második előadása. B. Bérletben.

Vasárnap délután 4 órakor: **Alvinci huszárok.** Filléres helyárakkal.

Vasárnap este 8 órakor: **János vitéz.** Kacsóh Pongrác fiának személyes vezényletével. Disztributáció. Rendes helyárakkal.

Hétfő este 8 órakor: **Kaland.** Filléres helyárakkal.

Az újságíró kérése az olvasóhoz

Az újságbetűk legtöbbször úgy jelennek meg hogy nem tudni, ki írta őket és ki áll mögöttük, sima-e a homlok, vagy redős, ősz halántéku-e, vagy fiatal, amely mögött a betűket teremtő gondolatok születtek. Valaki írta, utnakindította őket, hogy éljenek és hirdessék a Hirt. Hogy ki ez a valaki, nagyon ritkán tudni. Az olvasó belenyugszik, hogy a betűk sorok, hasábok és oldalak mögött az újságíró, vagy ha úgy tetszik, az Újságíró áll, él és dolgozik, de hogy milyen ennek az Újságírónak az arca, vajjon mosoly csillog-e a szemében, vagy ráncok árkolódnak szíja körül tud-e sírni, vagy nevetni, s hogy a nevetés nem takar-e könnyeket, ezt nem tudja senki. Az újság szinte személytelenül születik meg, talán azért is, mert csak rövid ideig legföljebb néhány óráig él, addig, amíg a helyébe lépő meg nem öli az elődöt. Talán ezért is van, hogy az újságíró nem szeret magáról beszélni s elhiszi hogy az ő sorsa másokéért élni, rohanni, lobogni, mint valami süstörgő fátyla, amelyet a hivatás szent tüze éget meg azért, hogy míg másoknak világít, hamuvá váljék.

És ha most az újságíró kitép a névtelenség álarcát mögül s ha az olvasóhoz fordul, akivel a nap minden órájában szembe néz, elismerést vagy kritikát várva, ennek sem az az oka, mintha az újságíró egyszerre meg akarna elevenedni s egyeni babérokra törne, hanem az, hogy rendje nagy közösségének érdekében kíván szólni. Minket a munka lázas tempója szinte géppé alakított at s nem szoktunk arról beszélni, hogy amikor a hír szolgáltatásban acélla keményedett idegekkel dolgozunk, néha könnyünk perog, s szívünk vére csorog a kerek között mert nekünk is vannak emberi fájdalmaink és emberi érzéseink. Néha, ha megáll munkánk zsarnoki ritmusa, eszünkbe jut, hogy a mi rendünkben is vannak a munkának vértanúi, vannak rokkantjaink, leszünk mi is egykor elhasznált és elkopott gépkatrészek, vannak és lesznek özvegyeink és árváink. De senkinek sem szabad észrevenni, hogy munkaközben eltorzul az arcunk, szívünk szeretetünkért dobog s mikor a kérdőjeleket írjuk mögöttük saját öregkorunk, vagy hozzátartozóink sorsának bizonytalansága görnyed.

Az újságíró mindenkinek mindene. Ha kell kemény harcos, kész rohamra menni az igazsáért, vagy létét teszi fel arra, hogy szívós védelmiharcban tartson ki véleménye mellett. Nincs az a közügy, amelyben föl ne emelne szavát, országnak, társadalomnak s különböző társadalmi rétegeknek éppúgy rendelkezésre áll, mint egyeseknek. Ha kérő szavukkal hozzáférünk nek. Nem azért beszélünk most erről, mintha ebben érdem volna. Nem, ez kötelességünk és ezt a kötelességet minden ellenszolgáltatás nélkül teljesítjük is. S ha most mégis az olvasóhoz fordulunk kéréssel, ezt a munkaszat mellett kifáradt és nyugalomra érdemes kartársainkért, s az újságíró özvegyekért és árvákért tesszük. Egyik legnépszerűbb és legáldásosabb jelölti intézményünk, a Magyar Hírlapírók Országos Intézete most érkezik el 60 éves jubileumához. Sok megpróbáltatás s a köztér hozott áldozatos gesztus áll Nyugdíjintézetünk hat évtizede mögött s ha anyagi erőt megfosztkozunk, nem a mi hibánk. Azt akarjuk, hogy öreg napjaira az újságíróknak se legyenek gondjai, a rokkantakat karpótolhassuk a köz szolgáltatásban kimerült energiáinkért s özvegyeinknek és árváinknak olyan segítséget adhasunk, amely illő az emberi méltóságához.

Kérő szavunk megértésre és meleg szívvel talált az ország első asszonyánál, Főméltóságú Kormányzóknak fennköltlelkű hitvesénél, aki készségesen vállalta Nyugdíjintézetünk megerősítésének fővédnökségét. Jóságos segítő kezét, amelynek áldását annyiszor érezte a magyar társadalom, most a névtelen dolgozó újságírók felé nyújtja ki, s mi bízva abban hogy ennek a mozdulatnak szépségét megérti ebben az országban minden újságolvasó, most és az elkövetkező napokban azt a kérséget fordítunk az olvasóhoz, hogy legyen segítségünkre. Tudjuk,

hogy nehéz az idők járása mindenki fölött s a beszélnapok terhei minden vállra ránehezednek ebben az országban, de mégis kérjük az olvasót, hogy adományaival siessen Nyugdíjintézetünk megsegítésére. Fogadja kérésünket, úgy mint a naponként szíve ajtaján kopogtató jóbarát kérését, akinek a megsegítés fillérje éppolyan jólesik mint a nagyobb adomány. A mai naptól kezdve május 18-ig minden nap jelentkezünk kérő szavunkkal, a Nyugdíjintézet 5600-as csekklapjának, s ehhez az újsághoz egy alkalommal csatolt postatakarékpénztári befizetési lapnak segítségével.

Ime, most egy pillanatra megláthatta az olvasó a betűk fekete sorfala mögött emberi arcunkat. Nem szűgyeljük, hogy kérnünk kell, mert nem magunkért kérünk, hanem a munkában felőrldött kartársaink és hozzátartozóink jövőjéért. Meg vagyunk győződ-

ve, hogy a magyar olvasóközönség megérti, kerő szavunkat, s nem a rovásunkra hogy egyszer mi is emberek mertünk lenni. A munka folyik tovább nap-nap után, szakadatlanul s mi ismét eltűnünk az újságbetűk ismeretlenségének háttérében, de rendünk történelmében és szívünk mélyén arany betűkkel írjuk föl, hogy akkor mikor kérő kezünket kinyújtottuk, meghallgatásra találtunk. Ebben a tudatban tesszük le a Magyar Hírlapírók Országos Nyugdíjintézetének elővendő jobb sorsát a magyar olvasóközönség kezébe, s köszönetet mondunk már előre is minden adománnyért, amely az újságírói munka elkopott, megfáradt munkásainak az újságíró özvegyeink és árváink ki-vár, segíteni.

Budapest, 1941. május 4-én.
Az Országos Magyar Sajtókamara

Az új tavaszi menetrend

Érkezés:

519. sz. személyvonat. Érkező: 1 óra 38. Kolozsvár.	05. Budapest—keleti pu.
520. sz. személyvonat. Érkező: 7 „	28. Gyoma.
8232. sz. motorvonat. Érkező: 7 „	35. Debrecen.
5720. sz. személyvonat. Érkező: 7 „	38. Félix- és Püspöktúrdó.
7627. sz. motorvonat. Érkező: 7 „	39. Kötégán.
1632/a. személyvonat. Érkező: 7 „	30. Érmihályfalva.
2412. sz. személyvonat. Érkező: 5 „	12. Szeged.
1620. sz. személyvonat. Érkező: 10 „	49. Budapest—keleti pu.
502. sz. gyorsvonat. Érkező: 10 „	59. Szeged.
1602. sz. sebesvonat. Érkező: 10 „	41. Gyoma.
8234. sz. motorvonat. Érkező: 14 „	18. Félix- és Püspöktúrdó.
7623. sz. motorvonat. Érkező: 15 „	22. Békéscsaba.
1634. sz. személyvonat. Érkező: 16 „	26. Debrecen.
5724. sz. személyvonat. Érkező: 17 „	04. Érmihályfalva.
2406. sz. sebesvonat. Érkező: 19 „	06. Kolozsvár.
501. sz. gyorsvonat. Érkező: 19 „	00. Félix- és Püspöktúrdó.
7621. sz. motorvonat. Érkező: 21 „	09. Békéscsaba.
1638. sz. személyvonat. Érkező: 22 „	24. Gyoma.
8238. sz. motorvonat. Érkező: 22 „	

Indulás:

519. sz. személyvonat. Indul: 2 óra 40. Budapest—keleti pu.	47. Gyoma.
8239. sz. motorvonat. Indul: 2 „	40. Békéscsaba.
1637. sz. személyvonat. Indul: 4 „	13. Debrecen.
5727. sz. személyvonat. Indul: 5 „	00. Félix- és Püspöktúrdó.
7622. sz. motorvonat. Indul: 6 „	55. Kolozsvár.
520. sz. személyvonat. Indul: 7 „	00. Nagyszalonta.
1627/a. sz. motorvonat. Indul: 8 „	30. Gyoma.
8237. sz. motorvonat. Indul: 10 „	05. Kolozsvár.
502. sz. gyorsvonat. Indul: 11 „	09. Érmihályfalva.
2405. sz. sebesvonat. Indul: 11 „	35. Érmihályfalva.
2413. sz. személyvonat. Indul: 13 „	40. Félix- és Püspöktúrdó.
7624. sz. motorvonat. Indul: 13 „	00. Kötégán.
1635/a. sz. személyv. Indul: 14 „	15. Gyoma.
8235. sz. motorvonat. Indul: 14 „	50. Debrecen.
5723. sz. személyvonat. Indul: 14 „	04. Szeged.
1611. sz. személyvonat. Indul: 16 „	11. Félix- és Püspöktúrdó.
7628. sz. motorvonat. Indul: 19 „	20. Budapest keleti pu.
501. sz. gyorsvonat. Indul: 19 „	35. Szeged.
1601. sz. sebesvonat. Indul: 19 „	

RÁDIÓ

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 8.

6.40	Ebresztő. Torna.
7.00	Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
10.00	Hírek.
10.20	Elbeszélések.
10.45	Külföldi híradó.
11.10	Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.40	Üzenetek a Nemzetközi Vásárból.
12.00	Harangszó. Himnusz.
12.10	A Magyar Revü Táncezenekar.
12.40	Hírek.
13.20	Időjelzés vizálljelentés.
13.30	Üzenetek a Nemzetközi Vásárból.
14.00	A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara.
14.30	Hírek.
14.45	Műsorismertetés.
15.00	Árfolyamhírek, piaci hírek, élelmiszerárak.
15.30	Üzenetek a Nemzetközi Vásárból.
16.15	A Balalajka zenekar orosz népdalokat játszik.

16.45	Időjelzés, hírek.
17.00	Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15	Az egykori magyar tábortábori vadászszázaljak hősi emlékművének leleplezése. Vitéz Németh Lajos ny. tábornok előadása.
17.30	Pertis Pali cigányzenekara.
17.45	Időjelzés baromfitermesztési tanácsadó.
18.15	Gyermekkuckó. Zene a gyermekekről.
19.00	Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20	Paksy Jenő és Gaál Imre kétzongorás magyarnóta hangversenye. Billiesben énekeltek. Bevezetőt mond Kovács László. A verseket elmondja Várkonyi Zoltán.
19.35	Móryné Szakmáry Magda énekel, zongorakísérettel.
20.05	Egészségügyi Kalendárium.
20.30	Milleneumi muzsikáló album.
21.40	Hírek.

22.10	Farkas Béla cigányzenekara.
23.00	Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
23.30	Hanglemezek. Filmadalok.
24.00	Hírek.

Budapest II.

13.30	A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara.
15.30	Weidinger Ede szalonzenekara.
16.15	Saint-Saens: Állatok farsangja — fantázia.
17.45	Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.
18.30	Angol nyelvoktatás. J. W. Thompson előadása.
19.00	A Rádió Szalonzenekara.
20.00	Hírek.
20.20	Egyházzenei hangverseny. Rendezi a Magyar Országos Katolikus Kántorsövetség. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyszínházából.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Lakás

Kiadó különbejáratu butorozott szoba Cim a kiadóban. 343

Adás-vétel

Akar jól öltözködni olcsón? Keresse fel Molnár használt férfiruha üzletét, Bemér tér 1., udvarban. — Használt férfiruhákat jó áron veszek. 302

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas áron veszek. órák, ékszert javítok. — Gyenge István ékszerész, Rákóczi u. 19

Egy modern hálószoba, ebédlasztal, töltött székekkel és egy konyhaberendezés eladó. Török Ignác utca 67. 423

Legmodernebb dióhálok, kombinált szekrények eladók asztalosnál, Szent István v. Templom tér 5. 415

Bodega berendezés, búffé, 5 darabhol álló szalongarnitúra eladó. Gallovits fodrász, Szent László tér 1. 417

Ócska paplan vattát állandóan veszek. Szigligeti u. 5, szuterin. 338

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Hűlőfélék

Forgalmas helyen lévő dohányárudát keresek 3 vagy 4 hónap múlva leendő átvételre. Érdekeltek az átadási feltételek közlése mellett sürgősen írjanak az alábbi címre: Nagy Erzsébet, Debrecen, Hatvan utca 24. 425

BESSENYEI kályhás, Huszár u. 23.

Kultura Középisikolai Magántanfolyam gyors, lelkismeretes, eredményes. Budapest, Mester u. 4, IV—3. (Válaszbélyeg). 398

Állást nyec

Műszaki tisztviselőt keresek azonnalra. Megyeri, Vörösmarty utca 16.

Állást keres

Állást keres fűszer és csomagoló kereskedő segéd, helyben vagy vidéken. Cim. Barbu Niklós, Mikszáth Káln. 4. u. 19. 418

Kifutófiának ajánlkozik fiatal fiu. Címre a kiadóba kér. 424

Riadotulajdonos: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó: Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc

Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.